

УДК 339.564

СЕРТИФІКАЦІЯ ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО ПІДКОМПЛЕКСУ

Пісоченко Т.С., асистент

Миколаївський національний аграрний університет

На сьогодні особливо актуальним є реалізація заходів, щодо безпеки харчових продуктів на європейському рівні. Тому, перш ніж потрапити на ринок Європи, товари повинні відповідати вимогам ЄС із захисту здоров'я людини та тварин, довкілля та прав споживачів.

При підготовці експортерами пакету документів для проходження митних процедур, документи, що підтверджують якість та безпечність експортованих товарів, вважаються невід'ємною його частиною. Тип та форма документів відрізняється один від одного залежно від вимог країни призначення.

Сертифікат видається лише на продукцію, що вироблена на затверджених експортних потужностях, зареєстрованих у встановленому порядку. Міжнародний ветеринарний (санітарний) сертифікат має відповідати визначеній формі: бути надрукованим, мати серійний номер та відповідати зразку сертифіката відповідних міжнародних організацій або вимогам країни імпортера щодо його форми та змісту.

Для збереження і розширення своїх позицій на ринку більшість закордонних фірм, підтримуючи і встановлюючи все більш високі стандарти

якості, прагне до постійного поліпшення якості продукції, що випускається.

Сертифікація здійснюється третьою, незалежною організацією. Майже в усіх країнах Західної Європи, США та Японії обов'язкова сертифікація набула значного поширення і пов'язана, як правило, з безпекою, охороною здоров'я і навколишнього середовища. У багатьох країнах сертифікація ґрунтується на законах про безпеку, сертифікацію продукції, потенційно небезпечної для людей і навколишнього середовища.

Продукція, на яку в державних стандартах та в інших нормативно-технічних документах є вимоги щодо безпеки для здоров'я і життя населення, підлягає обов'язковій сертифікації.

Мірою розвитку сертифікації продукції змінюються запити споживача. Споживач починає розуміти, що якість забезпечується не разовими, частковими заходами, а постійно діючою на підприємстві системою якості. Споживач розглядає сертифікат на систему якості як гарант стійкості якості виготовлення продукції. З цієї причини спостерігаються випадки, коли за наявності сертифіката на систему якості споживач не вимагає сертифіката на продукцію.

Сертифікована і чітко працююча система якості все частіше стає гарантом того, що оголошені постачальником значення якості продукції будуть забезпечуватися в період її випуску.

Практичною реалізацією гармонізації систем стандартизації і сертифікації займається Держспоживстандарт України за активної участі регіональних органів. У їх діяльності використовуються переважно нормативно-правовий і організаційний механізми. Питання, що стосуються розробки дійових механізмів державного регулювання систем стандартизації і сертифікації, їх науково обґрунтованих напрямків удосконалення, вивчені недостатньо і набули особливої важливості у зв'язку зі зміною статусу України як держави-сусіда ЄС.

Зростаюча роль стандартизації підтверджується не тільки гармонізацією національних стандартів, але і широкою участю країн у міжнародних і регіональних організаціях зі стандартизації (в різних країнах їх частка становить до 40-60%). Так, у рамках ISO працює 185 технічних комітетів, 18 представників комітетів-членів. Секретаріати технічних органів ISO ведуть 34 країни (Німеччина – 20% секретаріату, Великобританія – 18%, США і Франція – по 13%). BSI веде стандарти 111 технічних комітетів (ТК) і підкомітетів; JISC (Японський комітет промислових стандартів) – секретаріати 44 робочих органів у ISO і IEC. Членами CEN є національні організації зі стандартизації 17 європейських держав, що є учасниками ЄС і EFTA. BSI керує розробкою стандартів по 29 технічних комітетах і підкомітетах, DIN – понад чверть секретаріатів технічних комітетів ISO і CEN [1].

Набутий підприємствами досвід зовнішньої комерційної діяльності показує, що без сертифікатна продукція оцінюється на світовому ринку у 3-4 рази дешевше, отже, фактично реалізується за безцінь. В Україні розрізняють

обов'язкову й добровільну сертифікацію. Обов'язкова сертифікація здійснюється виключно в межах державної системи управління суб'єктами господарювання, охоплює перевірку й випробування продукції з метою визначення її характеристик (показників) та дальший державний технічний нагляд за сертифікованими виробами. Добровільна сертифікація може проводитись з ініціативи самих суб'єктів господарювання на відповідність продукції вимогам, котрі не є обов'язковими (на договірних засадах).

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко І. В. Соціально-економічні аспекти підвищення рівня безпеки продовольчої сировини і харчових продуктів в Україні / І. В. Гончаренко // Growth and competitiveness factors. – Kyiv-Warsaw : NUFT, NRI-LAFE, CSR, 2013. – Bibliogr. – Piustr. – 394 p.
2. Про безпечність та якість харчових продуктів / [Чинний від 23.12.97р.] / Верховна Рада України : [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/> (Законом України № 771/97-ВР).